

PRESEDSTVO MK SZDL

O pobudi KS Golo – Zapotok

Predsedstvo MK SZSL je tako kot že prej njegov svet za spremljanje razvoja krajevnih skupnosti razpravljalo o pobudi KS Golo – Zapotok. O pobudi, da se v okviru mesta Ljubljana dogovarjamo za solidarnostno razreševanje perečih problemov manj razvitih KS, v danem primeru za izgradnjo cestne povezave s temi mokrški mi vami (o čemer smo v našem glasilu podrobneje poročali v mesecu marcu) je predhodno razpravljalo tudi predsedstvo OK SZDL Ljubljana Vič-Rudnik. Člani mestnega predsedstva so soglašali s stališči sveta za spremljanje razvoja KS, ki je podprl pobudo KS v smislu, da je za razvoj krajevnih skupnosti in razreševanje vprašanj v prvi vrsti odgovorna občina oziroma njeni samoupravni in politični dejavniki, ki bi morali že v postopku usklajevanja svojih planskih dokumentov še bolj upoštevati stopnjo razvitosti posameznih območij. Ob tem pa bi morali predlagati konkretne predloge za usklajevanje programa in uredničenja načel solidarnosti na vseh področjih družbenega razvoja Ljubljane. V tem stališču pa mora biti po mnenju članov predsedstva tudi jasno izražena pobuda občinskega predsedstva SZDL glede preučitve možnosti za solidarnostno združevanje sredstev v okviru komunalnih skupnosti tudi za rekonstrukcije in obnove cest. Sprejet pa je bil tudi sklep, ki se predlaga izvršnemu svetu mesta Ljubljane, da ukrepa v okviru svojih pristojnosti, da v Ljubljani pridemo čimprej do raziskovalne študije stanja in možnosti za nadaljnji razvoj »krimsko barjanskega« področja Ljubljane.

OB 40-LETNICI USTANOVITVE OSVOBODILNE FRONTE

Zborovali so medvojni aktivisti

V mesecu aprilu so se sešli na svojih rednih zborih medvojni aktivisti za rajon Barje ter za področje nekdanjega okrajnega odbora OF Velike Lašče. Udeleženci obeh zborov so seveda najprej spregovorili o svojem dosedanem delu in o problemih, s katerimi se srečujejo.

Ob kritičnih ugotovitvah pa so bili tudi samokritični. Tako so ponovno ugotovili, da najbrže še vedno premalo pozornosti in truda namenja-jo urejanju, zbiranju in pisanju naše polpretekle revolucionarne zgodovine. Še posebej pa so

PRIPRAVE NA III. KONGRES SAMOUPRAVLJALCEV

Delo delegatov v KS Trnovo

Po dogovoru v Ljubljani je bil v KS Trnovo organiziran razgovor na temo »Združeni delavci v delegatskem sistemu« s poudarkom na delovanju delegacij samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti. Razgovora so se udeležili najaktivnejši delegati posameznih delegacij SIS v KS, predstavniki družbenopolitičnih organizacij in skupščin KS, mesta Ljubljane in naše občine.

Po opravljenem preoblikovanju KS, kjer so iz matične KS Trnovo nastale še KS Rakova Jelša in Zelena log, je KS Trnovo še vedno največja, saj šteje skoraj 4.000 občanov, z intenzivno stanovanjsko gradnjo pa se bo število povečalo še za približno 3.000.

Samo preoblikovanje so krajani zelo ugodno ocenili in tako je podana možnost hitrejšega razvoja novo nastalih KS, razen tega pa je v aktivno družbenopolitično delo in krajevno samoupravo vključenih mnogo več občanov in delovnih ljudi kot pred preoblikovanjem.

Ob oblikovanju delegacij v preteklem letu so se odločili pretežno za »posebne« delegacije SIS. Ugotavljajo, da »združene« delegacije za njihovo KS niso najbolj primerne in jih bodo ob pripravi na volitve v letu 1982 opustili in prešli v celoti na posebne delegacije.

Delegacije vseh SIS so zelo aktivne in ni se še zgodilo, da na posamezni skupščini občinske SIS ne bi bil prisoten delegat njihove KS. Kot posebno zanimivost velja poudariti njihov pristop k obravnavi gradiv za skupščine posameznih SIS, ki bi ga veljalo posnemati tudi v drugih KS. Ta posebnost je

v tem, da se vnaprej dogovorijo, kdo bo prejemnik gradiva za naslednjo sejo, ki je istočasno tudi zadolžen, da gradivo preštudira in po svoji iniciativi že do seje delegacije pridobi vsa morebitna potrebna pojasnila in dopolnila od pristojnih odgovornih strokovnih služb. Delegaciji je tako omogočena poglobljena razprava o skupščinskih materialih, podana je večja odgovornost posameznih članov delegacije in razbremenjen je vodja delegacije.

Kritično je bilo ocenjeno nekaj primerov, ko so delegati dobili gradivo, ki se je nanašalo na materialno participacijo in so ga dobili šele na seji skupščine SIS. Razumljivo in upravičeno delegati o tem gradivu niso glasovali in ponovno je bil objavljen sklic.

Nadalje je bilo izpostavljeno vprašanje preobsežnosti dnevnih redov in osvojeno mišljenje, da je bolje sklicati letno dve skupščini več, pa bodo seje krajše, delegati pa so se zavzeli za sklic skupščin SIS v popoldanskem času.

V razpravi so delegati nanizali še vrsto predlogov za izboljšanje delovanja delegatskega sistema. Še posebej pa so prisotne seznanili z delom delegacije za socialno skrbstvo in njihovo aktivnostjo v skrbi za starejše občane.

V razpravo se je vključilo tudi večina prisotnih gostov in skupna ugotovitev je bila, da je izmenjava izkušenj o delovanju delegatskega sistema zelo koristna in da velja nekatere od teh vnesti v našo prakso v vseh KS in da bi tovrstne razgovore še organizirali.

P. D.

podčrtali pomembnost v besedi ohranjenih tistih dogodkov in dogajanj, ki so bili sicer lokalnega značaja, v katerih je sodelovalo številčno malo aktivistov (npr. trojke), a je po drugi strani šlo za akcije izrednega pomena. Premalo je še vedno zapisov o delovanju pionirske in mladinske organizacije, pa posameznih članov VOS, o neprecenljivem deležu in pomoči partizanskih mater in najbrž bi se lahko naštevati.

Precej je bilo tudi pripomb h knjigi »Materiali za zgodovino NOB«, ki jo je občinski odbor ZZB NOV izdal pred dvema letoma. Razpravljalec si je bil enotni, da je najbrže le-ta pomanjkljiva, zato bi bilo prav, da to knjigo dopolnjujejo s konkretnimi mnenji in ocenami, s tem, kaj v knjigi ni pravilno obeleženo, kajti le na ta način se bo gradivo resnično pojasnilo in obogatilo.

Na področju zgodovinskega se nedvomno velja dobro organizirati in celovito pristopiti k vsem možnim virom, ki bodo koristno dopolnjevali bogato dokumentacijo naše revolucije. Medvojni aktivisti so dosedanje sodelovanje z občinskimi družbenopolitičnimi organizacijami ter skupščino in njenimi organi ocenili nad vse uspešno, pričakujejo pa tudi v bodoče pri razreševanju svojih nalog pomoč, predvsem s strani Socialistične zveze, Zveze združenih borcev in skupščine.

V svojem akcijskem programu so si začrtali več nalog. Med prvimi je ta, da bi pripravili in sprejeli samoupravni sporazum o izvajanju in financiranju tega programa. V tem programu zavzemajo prednostno mesto: kadrovske izbire in financiranje zbiralcev zgodovinskega materiala in piscev zgodovine, pisanje krajevnih kronik, obeležje krajev, kjer so bili med NOV pomembni sedeži organizacij OF, kurirskih postaj, itd. ter zagotavljanje sredstev. Trajna naloga ostaja tudi redno vodenje evidence o članstvu in sodelovanju s socialno komisijo pri občinskem odboru ZZB NOV. Želja pa ostaja še vedno primeren prostor, saj bi ta pogoj močno olajšal njihovo delovanje.

Razprave na zborih so bile bogate. Prav je, da ponovimo misli medvojnih aktivistov, da razvijamo tovarištvo, bratstvo in enotnost, da smo budni in kritični do pojavov nacionalizma in oportunitizma. Toliko bolj so bile na mestu zato-rej tudi upravičene kritike na račun nekaterih pojavov v našem družbenem in kulturnem življenju.

Pa še to. Radi se srečujejo na številnih zborovanih, proslavah, izredno zadovoljni pa so med učenci in smatrajo, da se je v smislu razvijanja revolucionarnih tradicij potrebno še bolj pove-zovati z mladino.

Posvet zgodovinarjev

Učitelji zgodovinarji naše občine se zavedajo, da je treba ohraniti in rešiti čim več gradiva iz časa NOB, saj je ta dediščina neprecenljivega pomena za sedanje in bodoče generacije.

Vodja zgodovinskega aktiva v okviru skupnosti osnovnih šol v naši občini Jadranka Trošt je tako 12. maja povabila učitelje na posvet kar v Muzej ljudske revolucije. Aktiv je vodil kustos prof. Matija Žgajnar, član koordinacijskega odbora za zgodovinske pri OK SZDL, pridružili pa so se jim še prof. Emil Cesar, predsednik tega odbora, Slavica Kumar, predsednica sveta za ohranjanje in razvijanje revolucionarnih tradicij pri OK SZDL in Sonja Verbec, ki ureja zgodovinsko gradivo za koordinacijski odbor.

Na sestanku smo se pogovarjali o zbiranju gradiva iz časa NOB na področju šolskih okolišev, o nalogah zgodovinarjev – mentorjev šolskih krožkov, o šolstvu v času NOB... Matija Žgajnar je nato učiteljem razložil, kako bi si z učenci metodično ogledali ta muzej. V razpravi smo izvedeli, da Ljubljana po štiridesetih letih še nima urejene zgodovine NOB. Na vseh ravneh si v zadnjem času prizadevajo, da se ne bi izgubilo gradivo iz tega obdobja. Posamezne občine – Moste, Bežigrad, Šiška – so že precej napravile na tem področju. V viški občini pa si ta koordinacijski odbor v sodelovanju z ZZB in aktivom medvojnih aktivistov prizadeva, da bi delo steklo.

Pomembno delo so že opravili in ga še opravljajo zgodovinarji – mentorji krožkov, vendar se marsikaj izgublja, ker ni povezave in tudi ni bilo centra, kjer bi shranili skromno gradivo. Tak center je sedaj ustanovljen na občinski ravni pri OK SZDL.

Borci in aktivisti viškega področja so pripravljeno sodelovati z učitelji zgodovinarji. Zavedamo se, da samo od njih lahko izvemo resnico o NOB, ker se moramo pri zbiranju gradiva pove-zovati z njimi, materialno skrbno dokumentirati in ga usmerjati v center.

Mladi zgodovinarji – učenci naših šol – so že večkrat pisali seminarske naloge o dogajanju med NOB v šolskem okolišu. Za nekatera področja je zbrano že precej gradiva, (npr. za Rožno dolino, Vič, Brdo, Brezovico) v kronikah, ki jih je treba pregledati in dopolniti. Bele lise pa so na barjanskem področju in na južnem predelu občine. Na posvetu smo spoznali, da naši zgodovinarji zavzeto in tudi uspešno opravljajo svoje delo, vendar vse ostaja na šolah.

Nekateri učitelji so nato poročali o svojem delu in načrtih. Mentorica iz Polhovega Gradca namerava z učenci obdelati demarkacijsko črto med Nemčijo in Italijo, saj je potekala v njenem šolskem okolišu in je bila večkrat odločilnega pomena v NOB, ker je ovirala gibanje partizanov. Na Dobrovi pa je mentorica zgodovinskega krožka za proslavo krajevnega praznika zbrala mnogo dragocenega gradiva, ki so ga objavili tudi v šolskem glasilu.

Prof. Emil Cesar je prisotne opozoril na pomembno delo z učenci pri dokumentiranju zbrane gradiva, na zapisovanje spominov, na krajevne kronike, na partizansko topografijo – to je označitev vseh pomembnih točk za NOB v šolskem okolišu.

Slavica Kumrova je predlagala zgodovinarjem, naj gradivo, zbrano na šoli, posredujejo KO za zgodovinske.

S. V.

Računal- niške storitve

Republiški računski center v Ljubljani s svojimi zmogljivostmi zagotavlja smotno uporabo računalniških storitev različnim uporabnikom in je med največjimi v Jugoslaviji.

Od konca leta 1979 posluje kot enovita delovna organizacija, že leta 1968 pa so ga ustanovili slovenski izvršni svet, ljubljanska univerza in ZP Iskra. Že kmalu po ustanovitvi je postalo jasno, da so zmogljivosti premajhne in pojavili so se tudi novi porabniki, ki so bili

priljubljeni združevati sredstva za nakup zmogljivejšega računalniškega sistema. Že leta 1970 je podpisalo pogodbo o razširitvi računalniškega sistema že šest porabnikov, kasneje pa se jih je priključilo še več, ki so z združevanjem sredstev omogočili nakup dodatne opreme in s tem večanje zmogljivosti skupnega računskega centra.

V začetku tega meseca – 6. maja – je 30 uporabnikov podpisalo samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev v delovno organizacijo RRC – Računalniške storitve, s katerim so v skladu z zakonom o združenem delu uredili družbenoekonomske odnose pri uporabi zmogljivosti in storitev centra.

Podpisnikom se, z udeležbo pri skupnem dohodku (ki je omejena na 10 let) vrača vrednost združenih sredstev in nadomestilo za gospodarjenje z njimi, lahko pa tudi s popustom pri cenah storitev. Konkretno medsebojne pravice in dolžnosti v srednjeročnih obdobjih bodo podpisniki opredelili v samoupravnem sporazumu o temeljih skupnega plana.